

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт**  
**Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы Денсаулық сақтау**  
**басқармасының "Ақсу қаласының қалалық ауруханасы" ШЖҚ КМК**

**I. Жалпы ережелер**

1. Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысының Денсаулық сақтау басқармасының "Ақсу қаласының қалалық ауруханасы" шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты (бұдан әрі-стандарт) - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Заңының 10-бабына сәйкес әзірленді, медициналық қызметтер көрсету, ШЖҚ КМК қызметін ақпараттық-талдамалық, ұйымдастырушылық-құқықтық және материалдық-техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыру кезінде туындайтын қоғамдық қатынастар саласындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін білдіреді "Ақсу қаласының қалалық ауруханасы" (бұдан әрі-кәсіпорын).

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың әзірлеушісі Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы Денсаулық сақтау басқармасының "Ақсу қаласының қалалық ауруханасы" шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны болып табылады

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт кәсіпорын қызметкерлерінің медициналық қызметтер көрсету кезінде өздерінің функционалдық міндеттерін жүзеге асыру және өкілеттіктерін орындау кезіндегі іс-қимылдарын айқындайды және сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған.

**II. МАҚСАТ ЖӘНЕ НЫСАНАЛЫ ИНДИКАТОРЛАР**

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты кәсіпорын қызметкерлері өздерінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу болып табылады.

2. Қолданылатын нысаналы индикаторлар:

- медициналық қызметтердің сапасы;
- пациенттер мен қоғамның кәсіпорын қызметкерлеріне сенімі;
- кәсіпорын қызметкерлерінің құқықтық мәдениетінің деңгейі;
- сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік атмосферасын құру арқылы кәсіпорынның қоғамдағы беделін арттыру.

**III. Міндеттері**

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт кәсіпорын қызметкерлерінің тұрақты Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық қалыптастыру, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік атмосферасына қол жеткізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарын болдырмау үшін арналған.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың қағидаттары мыналар болып табылады:

- 1) заңдылық;
- 2) транспаренттілік;
- 3) әдептілік;

- 4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;
- 5) мүдделер қақтығысын болдырмау.

#### **IV СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ МӘДЕНИЕТ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНДЕ ФОМИРЛЕУ**

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты кәсіпорын қызметкерлері функционалдық міндеттерін орындау кезінде сақтауы тиіс. Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік кәсіпорынның әрбір қызметкерінің азаматтық ұстанымына айналуы тиіс.

Адалдық пен адалдық қызметкерлердің мінез-құлқына сәйкес келетін негізгі қасиеттердің бірі болуы керек.

Қызметкерлерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет, сыбайлас жемқорлыққа тұрақты иммунитет, оны көпшілік алдында сегу болмаған кезде кәсіпорынның басым мақсаты - Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласында сапалы медициналық қызметтер көрсетуді іске асыру мүмкін емес.

7. Кәсіпорынның әрбір қызметкері сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес - әрбір азаматтың және бүкіл қоғамның ісі екенін түсінуі және есте сақтауы тиіс. Сыбайлас жемқорлықты сезіну және қабылдамау - сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негізі.

V. функционалдық міндеттерді орындау кезінде қызметкерлерге арналған ұсынымдар

8. Кәсіпорын қызметкерлері функционалдық міндеттерін орындау кезінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарын басшылыққа алуы тиіс.

9. Қызметкерлердің функционалдық міндеттерін орындауы және белгілі бір шешімдер қабылдауы жеке және заңды тұлғалардың мүдделерімен және қызметкердің жеке мүдделерімен байланысты болмауға тиіс.

10. Кәсіпорын қызметкерлері жеке мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға тиіс.

11. Кәсіпорын қызметкерлері қызметтік өкілеттіктерін (функционалдық міндеттерін) орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамауға тиіс.

12. Кәсіпорын қызметкерлері функционалдық міндеттерін орындау кезінде жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қызметтік жағдайын пайдаланбауы керек.

13. Кәсіпорын қызметкерлері қолданыстағы заңнамаға сәйкес жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін сақтау мен қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

14. Кәсіпорын қызметкерлері белгілі бір міндеттерді орындауға және шешім қабылдауға қызметкердің бейтараптығына күмән тудыруы мүмкін әрекеттерді жасауға жол бермеуі керек.

15. Кәсіпорын қызметкерлері:

- ездеріне мәлім болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы басшылықтың және (немесе) Құқық қорғау органдарының назарына дереу жеткізуге міндетті;

- қажет болған жағдайда тікелей немесе тікелей басшының назарына мүдделер қақтығысының туындағаны туралы, қызметтік міндеттерді орындау кезіндегі

жеке қызығушылық туралы, Сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіру туралы жеткізу;

- әділ қызметтік шешім қабылдауға ықпал етуі мүмкін өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын заңсыз өтініштермен әріптестері мен басшыларына жүгінуден тартыну;

- қызметтік өкілеттігін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамауға және бермеуге;

- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбауға;

- егер лауазым жақын туыстық (ата-анасы, жұбайы, аға-інілері, апа-сіңлілері, балалары) қатынаста тұрған адамдардың тікелей бағыныстылығына немесе бақылауына байланысты болса, оны тағайындаудан бас тартуға міндетті;

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

- орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы тікелей басшыға жазбаша нысанда дереу хабарлауға;

- жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауға қолдау көрсету;

- қызметтік тәртіпті және қызметтік әдепті сақтауға;

- басшылыққа қатысты жеке берілгендікке, олардың лауазымдық мүмкіндіктері есебінен пайда мен артықшылықтар алуға ұмтылуға жол бермеу.

16. Жоғарыда көрсетілген талаптардан басқа, кәсіпорынның лауазымды тұлғалары:

- туыстық, жерлестік және жеке басына берілгендік белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеуі тиіс;

- лауазымдық өкілеттіктерін және соған негізделген беделін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеуге;;

- азаматтар мен заңды тұлғалардың өтініштері бойынша уақтылы шаралар қабылдау тұлғалардың;

- жеке және заңды тұлғалардың өтініштері мен шағымдарын қарау кезінде әуресарсанға салу фактілеріне жол бермеу;

- әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды тұлғаларға лауазымдық өкілеттіктерді пайдалана отырып мүліктік пайда, игіліктер не артықшылықтар алу үшін сыйлықтар бермеу және қызметтік емес қызметтер көрсетпеу

17. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға байланысты Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде кәсіпорының лауазымды тұлғалары:

- Мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау,

- Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беруге міндетті.

- Әлеуетті жеткізушілер арасында адал бәсекелестік шарттарын сақтау.

- Мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығы шарттарын сақтауға міндетті.

- Сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу.

- Аткарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің немесе жосықсыз өнім берушілердің брынғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеуге міндетті.

#### **18. Кәсіпорын Басшысы:**

- өзінің мінез-құлқымен бейтараптықтың, әділдіктің, биясыздықтың, жеке тұлғаның ар-намысы мен абыройына құрметпен қараудың үлгісі болады;
- басшылықты жеке-дара өкімшілік қызмет жолымен жүзеге асырады және қабылданатын шешімдердің заңдылығы үшін дербес жауапты болады;
- қарамағындағы қызметкерлерден олардың лауазымдық өкілеттіктері шеңберінен шығатын тапсырмаларды орындауды талап етпейді;
- қарамағындағы қызметкер өзінің қызметтік міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі жан-жақты шараларды уақтылы қабылдайды;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою бойынша түбегейлі шаралар қабылдайды;
- қарамағындағылармен құмар ойындарға қатысудан бас тартады;
- ықтимал мүдделер қақтығысы, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және олардың салдарларының себептері мен жағдайларын жою бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдау.